

Verwaarding van reststromen

Hoe kan recycling van reststromen een extra inkomstenbron opleveren voor boeren?

In deze sessie is gesproken over benutting van het recyclerend vermogen van de grond. De boer kan zijn landbouwgrond benutten om diverse biotische reststromen te verwerken tot compost. Dit geldt niet alleen voor reststromen binnen het agrarisch bedrijf, maar het kan ook gaan om reststromen uit het stedelijk gebied. Bijvoorbeeld om menselijke ontlasting, om rioolslib of om reststromen van grote voedselproducenten en supermarkten.

In Friesland is de stichting Agricycling opgericht met als doel een groot coöperatief agrarisch recyclingbedrijf op te bouwen. Twaalf boeren zijn er al bij betrokken. Op zeven bedrijven wordt berm- en slootmaaisel gecomposteerd. Dat is een eerste stap. De stichting wil deze aanpak verder uitrollen in Noord-Nederland en meer reststromen te gaan benutten.

Voor het boerenbedrijf biedt recycling van reststromen de mogelijkheid om niet alleen inkomsten te halen uit de output (voedingsproducten), maar ook uit de verwerking van inputstromen. Voor de verwerking van nutriëntrijke reststromen, zoals rioolslib, wordt immers betaald via o.a. de rioolheffing. Wanneer deze opbrengsten aan het boerenbedrijf toekomen wordt het mogelijk minder intensief te boeren en daarmee komt ook grondruimte beschikbaar om zelf krachtvoer te produceren. Hiermee kan de aankoop van krachtvoer en het gebruik van kunstmest worden beperkt.

Om de businesscase van verwaarding van reststromen op het agrarisch bedrijf te ontwikkelen, is financiering nodig voor een programmatische aanpak. Zo is meer onderzoek nodig om te kunnen borgen dat de reststromen schoon, veilig en gecontroleerd terug gaan naar de boer. Verder is aanpassing nodig van huidige wet- en regelgeving. De huidige kwaliteitseisen zijn gebaseerd op voedselveiligheid en belemmeren initiatieven om in de praktijk ervaring op te doen met het recyclerend vermogen van de grond. Ook is het noodzakelijk dat de overheid de positie van de boer in de keten beschermt. Biotische reststromen vertegenwoordigen een waarde voor het boerenbedrijf, maar op dit moment is het financieel aantrekkelijker om deze te verbranden. In de bestaande (afval)markt is zonder interventie van de overheid de kans groot dat commerciële partijen met dit concept aan de haal gaan.